ROMANIA

Expunere de motive

la propunerea legislativă pentru completarea Legii partidelor politice nr. 14/2003

Prezenta propunere legislativă completează Legea partidelor politice nr. 14/2003 pentru a institui o incompatibilitate între exercitarea unei funcții de conducere în cadrul organului executiv de la nivel central al unui partid politic și existența unui raport salarial ori a unei alte forme de remunerare acordate de partid persoanei care exercită funcția respectivă.

Legislația în vigoare consacră organul executiv ca for obligatoriu de conducere al partidului politic, fără a institui însă o interdicție expresă prin care persoanele care exercită funcții de conducere în cadrul acestui organ să nu poată avea, concomitent, calitatea de salariat al partidului sau să nu poată primi de la acesta remunerații, indemnizații, onorarii ori alte avantaje patrimoniale. În același timp, potrivit art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, veniturile provenite din subvenții de la bugetul de stat pot fi utilizate pentru cheltuieli de personal.

În aceste condiții, raportul patrimonial dintre partid și persoanele care exercită funcții în conducerea organului executiv central nu privește exclusiv autonomia organizatorică internă a partidului, dar se intersectează cu regimul legal al finanțării activității politice și cu posibilitatea utilizării resurselor publice pentru cheltuieli de personal. Reglementarea prin norme statutare proprii nu asigură caracterul general și uniform al unei asemenea incompatibilități, întrucât conținutul statutului diferă de la un partid la altul, iar adoptarea și modificarea acestuia aparțin organelor interne ale fiecărei formațiuni politice.

Soluția legislativă propusă urmărește delimitarea funcției politice de conducere de raportul patrimonial dintre titularul acesteia și partidul politic în cadrul căruia funcția este exercitată. Persoana aflată într-o poziție de conducere participă, potrivit competențelor statutare, la adoptarea ori executarea deciziilor partidului, la coordonarea activității acestuia și la administrarea structurii politice. Existența, în același timp, a unui raport salarial sau a unei remunerații acordate de aceeași entitate suprapune poziția de decizie cu aceea de beneficiar al unei prestații patrimoniale provenite de la partid.

Din acest motiv, propunerea interzice persoanelor care exercită funcții de conducere în cadrul organului executiv de la nivel central să aibă, pe durata exercitării acestor funcții, calitatea de salariat al partidului politic.

Interdicția nu este limitată la contractul individual de muncă. Pentru a evita posibilitatea substituirii raportului salarial cu alte construcții juridice având același rezultat patrimonial, persoanele vizate nu pot primi, direct sau indirect, de la partid ori de la organizațiile sale teritoriale remunerații, indemnizații, onorarii sau alte sume, foloase ori avantaje cu caracter patrimonial, indiferent de denumirea, natura sau temeiul juridic al acordării acestora, inclusiv pentru exercitarea funcției de conducere.

Reglementarea separă însă în mod expres remunerația de suportarea cheltuielilor necesare activității partidului. Restituirea sau decontarea cheltuielilor efectuate în interesul partidului și justificate potrivit legii nu reprezintă un venit acordat titularului funcției și rămâne permisă. În aceeași categorie intră folosirea bunurilor și serviciilor puse la dispoziție de partid exclusiv pentru exercitarea atribuțiilor funcției. Persoana care

exercită o funcție de conducere nu este astfel obligată să suporte din patrimoniul propriu cheltuielile generate de activitatea desfășurată în interesul formațiunii politice.

Propunerea nu interzice persoanelor vizate să desfășoare activități profesionale, economice sau civile și nici să obțină venituri din alte surse, în condițiile legii. Incompatibilitatea privește exclusiv raportul salarial și celelalte forme de remunerare provenite de la partidul politic ori de la organizațiile sale teritoriale pe durata exercitării funcției de conducere.

Pentru situațiile care apar ulterior intrării în vigoare a legii, persoanei care dobândește o asemenea funcție și se află într-o situație de incompatibilitate i se acordă un termen de 30 de zile pentru înlăturarea acesteia. Opțiunea aparține persoanei vizate. Legea nu dispune încetarea contractului individual de muncă sau a unui alt raport juridic patrimonial, dar stabilește consecința exclusiv asupra funcției interne de conducere. Dacă incompatibilitatea nu este înlăturată în termenul legal, calitatea de titular al funcției încetează de drept.

Aceleași dispoziții sunt aplicabile persoanelor care exercită interimar, potrivit statutului partidului politic, atribuțiile funcțiilor vizate, deoarece natura atribuțiilor exercitate, iar nu caracterul definitiv sau interimar al desemnării, justifică aplicarea incompatibilității.

Pentru raporturile juridice existente la data intrării în vigoare a legii este instituit un termen tranzitoriu de 90 de zile. Persoanele vizate beneficiază astfel de un interval distinct pentru a opta între menținerea raportului salarial sau remunerat și continuarea exercitării funcției de conducere. Dacă situația nu este înlăturată în acest termen, se aplică aceeași consecință juridică prevăzută pentru situațiile viitoare.

Soluția legislativă trebuie analizată și prin raportare la garanțiile constituționale privind pluralismul politic, libertatea de asociere și dreptul la muncă, consacrate de art. 8, art. 40 și art. 41 din Constituția României, precum și la exigențele de proporționalitate care rezultă din art. 53.

Reglementarea nu afectează dreptul unei persoane de a deveni membru al unui partid politic, de a participa la activitatea acestuia sau de a candida pentru o funcție internă și nu intervine asupra doctrinei, programului politic, selecției candidaților ori opțiunilor politice ale formațiunii. Ea stabilește o condiție legală aplicabilă exercitării unei funcții de conducere în cadrul organului executiv central și raporturilor patrimoniale ale titularului cu partidul politic.

Măsura urmărește separarea poziției de conducere și decizie de interesul patrimonial direct al titularului față de entitatea politică pe care o conduce sau la conducerea căreia participă. Caracterul legal și uniform al incompatibilității evită situația în care existența sau întinderea acesteia ar depinde exclusiv de statutul fiecărui partid. O obligație de transparență a remunerației nu ar înlătura suprapunerea dintre poziția de decizie și aceea de beneficiar, dar ar face-o doar cunoscută, iar reglementarea statutară ar lăsa existența incompatibilității la aprecierea organelor la a căror compunere participă chiar persoanele vizate. Din acest motiv, instituirea incompatibilității prin lege reprezintă mijlocul necesar pentru atingerea scopului urmărit.

Măsura este limitată la perioada exercitării funcției și numai la veniturile ori avantajele provenite de la partid sau de la organizațiile sale teritoriale. Persoana își păstrează libertatea de a desfășura alte activități remunerate permise de lege, iar

cheltuielile efectuate în interesul partidului pot fi restituite sau decontate. Totodată, termenele de 30 de zile pentru situațiile viitoare și de 90 de zile pentru situațiile existente permit exercitarea efectivă a unei opțiuni înainte de producerea consecinței juridice asupra funcției de conducere.

Regula are caracter general și impersonal și se aplică în aceleași condiții tuturor persoanelor aflate în situația juridică definită de lege, independent de partidul politic din care fac parte, de orientarea politică a acestuia sau de rezultatele sale electorale.

Propunerea nu stabilește denumirea funcțiilor de conducere, nu modifică procedurile statutare de alegere, desemnare sau revocare și nu restructurează organele partidului politic. Intervenția sa asupra organizării interne este limitată la instituirea unei condiții legale pentru exercitarea funcțiilor de conducere în cadrul organului executiv de la nivel central și la stabilirea consecinței nerespectării acestei condiții.

Din perspectiva impactului financiar asupra bugetului general consolidat, propunerea nu instituie cheltuieli noi pentru bugetul de stat sau pentru bugetele locale, nu creează autorități, structuri ori posturi noi și nu stabilește mecanisme de finanțare publică suplimentare.

Propunerea nu modifică regimul juridic general al contractului individual de muncă prevăzut de Legea nr. 53/2003, Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Raporturile juridice de muncă sau celelalte raporturi patrimoniale ale persoanelor vizate rămân supuse dreptului comun, efectul instituit de prezenta reglementare privind exclusiv exercitarea funcției de conducere în partid.

De asemenea, propunerea nu modifică regimul juridic al finanțării partidelor politice stabilit prin Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar restituirea și decontarea cheltuielilor continuă să fie realizate cu respectarea legislației aplicabile finanțării activității partidelor politice și a campaniilor electorale. În cadrul normativ în vigoare nu a fost identificată o incompatibilitate echivalentă între exercitarea funcțiilor de conducere din organul executiv central și salarizarea ori remunerarea de către partid, astfel încât intervenția propusă are un obiect normativ distinct.

Propunerea legislativă nu are ca obiect transpunerea sau punerea în aplicare a unor acte normative ale Uniunii Europene.

Față de considerentele expuse, supunem Parlamentului spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă.

Deputat Raisa Enachi